

[Per Federspiel.]

at fordele den på, og denne rimelige måde må være at give til de hårdest ramte af besættelsestidens ofre, men i hvert fald ikke til en tilfældig kreds af mennesker, dem, der vel vidende om risikoen har siddet i tyske koncentrationslejre; de, der blev taget uden at vide noget om risikoen, ja, de må vel gå for de tilfældige, de må siges at gå for nationalsocialismens ofre. Men jeg kan ikke anerkende, at modstandsbevægelsen i relation til lejrene, hvis de pågældende ikke i øvrigt har lidt overlast og derved kommer ind under lovens andre bestemmelser, skal betragtes som forfulgt af nationalsocialismen. Derfor er mit grundlag ganske logisk; der er ikke nogen som helst indre modsigelse.

Den højtærede socialminister spurgte, hvordan jeg så ville fordele beløbene. Simpelt hen mellem de øvrige kategorier, fordoble erstatningerne til enker, faderløse og de øvrige, der falder ind under lovens andre bestemmelser. Men hvis man endelig vil gå ud fra sagernes begyndelse som det ærede medlem hr. Aksel Larsen, der atter kom ind på erstatningsgrundlaget og sagde, at den tyske besættelse i sig selv var folkeretsstridig, ja, så måtte alle følger erstattes, så måtte den forretningsmand, der mistede sin forretning, ved at hans forbindelser vestpå blev afbrudt, også have krav på erstatning, og så ville vi overhovedet ikke vide, hvor vi var henne.

Derfor er der som sagt ikke noget retfærdigt grundlag, noget juridisk pålideligt grundlag; man må finde en socialt rimelig ordning, og det er den, som socialministeren har fundet, undtagen i § 4, hvor han anvender en rent matematisk regel, som ikke har noget som helst med rimelighed og velfærd at gøre.

Socialministeren (Bomholt): Jeg lyttede med interesse til det ærede medlem hr. Per Federspiels sidste replik, men jeg må tilstå, jeg blev ikke alt for meget klogere med hensyn til forståelsen af det fordelingsgrundlag, der da skal anvendes.

Det er vel nok halsløs gerning af mig at ville diskutere juridiske begreber med en så kyndig person som det ærede medlem frk. Helga Pedersen. Hvad forstås der ved begrebet „erstatning“ o. s. v.? I den traktat,

der danner grundlaget, nævnes begrebet „beløb“ og ikke „erstatning“, men der er ikke tvivl om, at man fra tysk side har opereret med begrebet „erstatning“, og dette begreb er da indgået i forhandlingerne og videre i de udenrigsministerielle dokumenter; dog her og dér ser jeg begrebet mildnet til „ydelse“. Man har vel simpelt hen anvendt det i mangel af et andet almindeligt brugt eksakt udtryk. Men nu i denne situation drejer det sig om ud fra et dansk synspunkt at finde frem til en fordeling af beløbet, og her træder et udpræget dansk motiv ind i billedet. Efter min bedste overbevisning kan jeg ikke gennemføre en løsning på basis af begrebet „erstatning“, selv om man nu udhuler det til at betyde „delvis erstatning“. I vor egen lov af 1945 taler man med rette om „erstatning“. Jeg synes ikke, når det drejer sig om målsætningen for dette arbejde her, at man med rette kan anvende udtrykket „erstatning“.

(Kort bemærkning).

Helga Pedersen: Det ærede medlem hr. Aksel Larsen spurgte mig, hvordan jeg kunne tænke mig at trække grænsen, hvis en yderligere kategori af nervedbrudte personer skulle medtages til modtagelse af erstatningen eller ydelsen i henhold til dette lovforslag. Det er netop det, vi skal diskutere i udvalget, og det, jeg har tænkt mig, var, at muligvis overlæge Thygesens oplysninger kunne give nogen vejledning. Det er det reelle, jeg tænkte på. Det formelle, mere juridiske, jeg tænkte på, var, om afgrænsningen i lovens § 2 til en invaliditetsgrænse på 25 pct. skulle være holdbar, eller man eventuelt skulle rykke længere ned med invaliditetsgrænsen, kombineret med de særlige forhold i § 6.

(Kort bemærkning).

Aksel Larsen: Jeg fastholder min advarsel til det ærede medlem frk. Helga Pedersen mod at ville indføre begrebet „de ikke-invaliderede nervedbrudte“ som en kategori, der burde have erstatning efter dageantal i modsætning til andre, for jeg kan ikke se, hvorledes man skulle kunne skille disse nervedbrudte ud.

Det ærede medlem hr. Per Federspiel gør